

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 12:50 P
Negyedévre 37:50 P

A Siegfried-vonal összeomlott

**Az üldöző szövetséges csapatok több ponton elérték a Rajnát
A szovjet csapatok katlanba zárták a németeket Danzig körzetében**

Néhány nappal ezelőtt az 1. és 9. amerikai hadseregek döntő offenzívájának megindítása után Eisenhower tábornok, a nyugati szövetséges erők főparancsnoka bejelentette, hogy a támadás célja: a Rajnától nyugatra minden német ellenállás összezúzása. Az utóbbi napok eseményei aztán bebizonyították, hogy ez nemcsak fogadkozás volt: a jóslat tulnyomórésztben máris valóra vált.

Az Aachen térségében, a Roer mentén felvonuló

1. és 9. amerikai hadsereg támadásának

megindulása előtt a front északi végén, Cleve és a Rajna-kanyarulat között az 1. kanadai, déli végén a luxemburgi határnál a 3. amerikai hadsereg folytatta támadásait, részben lekötő cézzal.

A természeti akadályok — árvíz, hosszú esőzés — einarulása után, 9 nappal ezelőtt indultak rohamra az 1. és 9. hadsereg katonái és rövid, de súlyos harc után átkeltek a Roerön Linnich és Düren között, áttörve, a német védelmet. Az 1. hadsereg szakaszán megszakíthatatlan lendülettel, tömegesen törtek előre az amerikai páncélosok, melyek ellen a németek képtelenek voltak megfelelő erőt felvonultatni és a német védelmi vonalak egymásután omlottak össze, utoljára az Erft-folyó mentén. Az egyórás pergettűz után a folyó széles szakaszán átkelt amerikaiak most Köln, a Rajna-vidék fővárosát ostromolják, mialatt a szövetséges légiflotta nagyerejű támadásokat intéz a már réggen romokban álló város ellen.

Hadműveleti szempontból még nagyobb jelentőségű a 9. hadsereg támadása, mely a Roer átlépése után észak felé fordult és egymásután foglalta el a Ruhr-vidéki iparvárosok között a Rajna balpartján fekvőket; a legfontosabb ezek közül Kreefeld, a német nemes acélipar központja. A 9. hadsereg Neussnál elérte a Rajnát, tűz alatt tartja Düsseldorfot és kettévágva a frontot, katlanba zárta a saját és a Köln előtt álló 1. hadsereg felvonulási területe között álló német erőket.

A 9. hadsereg balszárnya München-Gladbach elfoglalása után északi irányban előnyomulva átkarolta a Maas mentén Roermond és Venlo között kiépített német védő-

állásokat. Ezalatt az 1. kanadai hadsereg — mely már a Rajna széles szakaszára támaszkodott, Nijmegen és Wesel közt — déli irányban (Gochon keresztül Geldern felé) tört és megalkotta a harapófogó felső szárát; ezek az erők jelenleg Kevalaer és Xanten térségében állnak.

Ez a briliánsan felépített kettős harapófogó nagy német erők körülvételét eredményezi. Ezek részben kétségbeesetten próbálnak saját aknamezőiken keresztül vad összevisszaságban, amerikai páncélosokkal keveredve, a Rajna-hidak felé menekülni — részben, főleg a Volksturm, belátva a harc kilátástalanságát tömegesen visszamaradnak az elfoglalás előtt álló városokban és kitérik a fehérvászlót.

A 200 km-es arcvonal déli végén Patton amerikai tábornok 3. hadserege ugyancsak kettős átkaroló hadművelettel elfoglalta a Mosel keleti partján fekvő ősi német várost, Triert. Az erődváros elfoglalása oly gyors rohammal történt, hogy a németek a nagy Mosel-hidat sem tudták felrobbantani.

Mindezek a hadműveletek először is azzal az eredménnyel járnak, hogy a szövetségesek rövid idő alatt a Rajna-balparti nagy iparvárosok elfoglalásával súlyos csapást mértek a német hadiiparra, mely már a Vörös Hadsereg által elfoglalt sziléziai iparvidékek elvesztésével pótolhatatlan veszteségeket szenvedett.

Másrészt pedig a

Siegfried-vonal védelemének összeomlása

a front északi szárnyán azt a reményt nyújtja, hogy a rajnai átkelés kiterőszakolása után a szövetségesek elfoglalják az egész Ruhr-vidéket és benyomulnak a birodalom belsejébe, délen pedig a 3. hadsereg, az elzászi amerikai-francia erők megindítandó támadásával együttműködve, offenzíváját kiterjeszti Mainz és Majna-Frankfurt irányában.

Ezeknek a döntő hadműveleteknek táplálására Antwerpenbe özönlik az ember- és anyagpótlás, míg a német védelmet megbénították a keleti frontra történt csapatelvonások, valamint a szövetséges légierőknek a közlekedés és üzemanyag-utánpótlás ellen folytatott „non stop” offenzívája.

A nagy normandiai vereség óta a legsúlyosabb helyzetben van a nyugati német arcvonal. Most — hir szerint — újra Rundstädt főparancsnok lesz a bűnbak: Model tábornaggal akarják leváltani, aki a pártgátlástalan kiszolgálója.

A keleti arcvonalon

az elmúlt hét a Berlin elleni roham előkészületeinek jegyében telt el. Zsukov és Konyev Küstrin és Görlitz között már készen állnak a Németország szíve elleni döntő támadásra. Az offenzíva megindításának előjelei a gubeni német hídfő elleni és a Görlitzől északra újra megkezdett támadások.

Tovább folyt a keletporoszországi, breslauer, graudenzi és glögauer bekerített német erők felmorzsolása.

A legnagyobb jelentősége volt Rokoszovszki tábornagy hadsereg-csoportjának Neu-Stettinen keresztül a Keleti-tenger irányában folytatott nagyszerű támadásának. A szovjet csapatok elvágják már az utolsó német összeköttetést is Danzig és Stettin között és most Körlin kikötője előtt állnak. Ezzel sikerült újabb német erőket Danzigban és a lengyel korridor területén katlanba zárni; magában Danzig városában a menekültekkel együtt kétfélmillió polgári személy várja a szovjet csapatokat. Rokoszovszki balszárnya Stettin elleni támadást készít elő.

A kezdődő belső összeomlás

összeomlás

tünetei már mutatkoznak. A nyugati német városok lakossága inkább hallgat Eisenhower felhívására, ha visszamaradnak, részükre befejeződött a háború, — mint Göbbels félelem és gyűlölet diktálta hazugságaira, melyekkel a háború folytatására akarja rábírní őket. Kezdi belátni Sztálin, Roosevelt és Churchill szavainak igazságát, hogy a feltétel nélküli megadás nem jelenti a nép, hanem csak a nácivezetők és a szoldateszka megsemmisítését.

Kétségbeesett hangulat uralkodik egyébként a birodalom más területein is; Berlinben ezt az élelmszeranyagoknak az 1918-as szint alá való leszállítása is előidézte. A német-svájci határról érkező jelentések szerint a határellenőrzés lazulásával tömegesen szöknek át a né-

metek. Tömegesen szöknek meg a Wehrmacht katonái a keleti arcvonalon is.

Berlini hivatalos helyen szükségesnek látták cáfolni azokat a híreket, melyek szerint a február 24-i pártnap oly viharok között zajlott le, melyek a Mussolini bukását megelőző fasiszta nagytanácsi ülésen törtétekhez hasonlók.

Fokozódik a belső terror; a birodalmi gyűlés felgyújtása óta bevált módszerhez nyulnak (február 27-én volt a 12. évfordulója), de ezek sem képesek a Harmadik Birodalom roskadozó épületét alátámasztani: mulóban van már a Tűzvárzás.

Vázsónyi István.

Fejvesztetten menekülnék a német csapatok a nyugati fronton

London, március 3. A Siegfried-vonal nincs többé, mint erődítmény megszűnt, a szövetségesek a Rajnához értek és több szakaszon a német visszavonulás már menekülésjellegű. Kreefeld és Viersen szövetséges kézen van. Utcai harcok dúlnak Neussban. A szövetséges csapatok Roermondot és Venlot is elfoglalták. A 9. amerikai hadsereg hatalmas lendülettel halad előre és Düsseldorfal szemben elérte a Rajnát.

Eisenhower tábornok szerint a támadás kitűnően halad előre és a szövetséges veszteségek könnyűek. Elmondta, hogy a szövetségesek elérték a Rajnát és

egyedül a 9. hadsereg 17.500 foglyot ejtett.

A szövetséges főparancsnokság néhány részletet közöl a nyugati hádszintéren folyó harcokról, miután tegnap véget ért a szövetségesek hadmozdulatainak titokban tartása. Az északi szakaszon már

csak 20 kilométer választja el az 1. kanadai hadsereg jobbszárnyát a 9. amerikai hadsereg balszárnyától.

Az 1. kanadai hadsereg áttört a Hochwalden és egy nap alatt nyolc kilométert tört előre.

A 9. amerikai hadsereg München-Gladbach elfoglalása után észak felé fordult, elfoglalta Venlot és nem egészen 24 óra alatt 25 kilométert

MONARCHISTA MOZGOLÓDÁS

Irta: Juhász Nagy Sándor

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front programjában nincsen szó az államformáról, mivel annak bölcs megfogalmazói ebben a kérdésben a döntést az általános választójog alapján majdan összeülő végleges alkotmányozó Nemzetgyűlés számára kívánták fenntartani.

Nyilván ugyanezt a hallgatóság álláspontot foglalta el a Debrecenben 1944 december 21-én összeült Ideiglenes Nemzetgyűlés is, midőn mellőzte a nagy kérdés felvetését és a köztársaságot nem kiáltotta ki. Meggyőződésünk volt, hogy a haza érdekében járunk el, ha abban a legnagyobb óvatosságot követelő történelmi pillanatban visszafogjuk a torkunkra feltörni akaró kiáltást, sokan bizony önmegtágadással.

Pedig mikor bevonultunk a Nemzetgyűlés termébe: a Kollégium Oratóriumába, mindenkit magával ragadott a „spiritus loci”, a „hely szelleme”, vagyis az arra való visszaemlékezésből támadó érzélem, hogy ezen a helyen tartotta üléseit 1849-ben Kossuth Lajos parlamentje. Ott a nagy ösök kifüggesztett képei és zászlói alatt, lehetetlen volt elfeledkeznünk arról, hogy midőn a függetlenségi nyilatkozat megírtá után a „kormányzóelnökké” választott Kossuth kinevezte új kormányát, Szemere Bertalan miniszterelnök ebben a teremben hirdette ki a kormány programját a következő három pontban:

„I. A minisztérium magát forradalmi kormánynak vallja be. II. A minisztérium magát republicai (köztársasági) irányúnak vallja. Minden törekvésnek ellene lesz, mi a monarchiára visszavezethető. III. A minisztérium magát demokráciái irányúnak vallja.” Kossuth miniszterelnökének ehhez a hármast programjához lelkesedéssel csatlakozott a 49-es országgyűlés túlnyomó többsége, valamint a szabadságharcot vívó nép egész közvéleménye, melyet Petőfi köztársasági költeményei már előzőleg feltűztek.

Ezt mi mindent tudtuk és átértettük abban a történelmi levegőben, 1944 december 21-én és mégis helyesebbnek ítéltük a hallgatást.

A másik oldalon azonban, ugyáltszik, megtörik a hallgatást, mert azóta olyan gyanus jelenségeket észlelünk, melyből arra lehet következtetni, hogy titkos monarchista, legitimista mozgalom üti fel fejét a magyar közéletben. Kétségtelenül bizonytalan tapogatózás még ez a burkolt agitáció és nem nyílt kiállítás, azonban a politikai éleslátás Röntgensugára megvilágítja ezt a gyanus szövedéket.

Kezdetől fogva számolni kellett azzal, hogy feudális nagyuraink és a nagyklerusnak, a nagytökének egyes reprezentánsai, a maguk eddigi uralmuknak megmentése, vagy újított formában a lehetőségig való felélesztése érdekében monarchista berendezkedés után fognak sóvárogni. Ha azonban mozgolódni is kezdenek, akkor ez ellen

a törekvés ellen a meggyőződésnek minden eszközével fel kell venni a küzdelmet, még mikor csirájában van ez a veszedelmes mozgalom.

Legjobb lenne, ha belátnák a monarchista mozgolódók, hogy minden ezirányú kísérletezésük teljesen hiábavaló. Már 25 évvel ezelőtt megmondotta Aulard híres párizsi történelemtudós a magyar legitimizmus ügyét propágaló Apponyinak:

Üzemi bizottság vagy üzemi tanács?

A budapesti „Szabadság”-ból átvett cikk

A Vörös Hadsereg pörölycsapásai szétzúzták a nihilizmussal összeforrott reakció bilincseit és a munkásság széles rétegei megéreztek a lehetőséget, mit a romok és pusztulás közepette is a szabadság jelent. Az üzemek egész sorában bizottságokat választottak, s hozzáfogtak az üzemek helyreállításához. Érintkezésbe léptek a Vörös Hadsereggel, megindították a termelést, s megpróbálták megszervezni a munkásság elállítását.

Ezek a bizottságok az új magyar demokrácia legfontosabb alapszervei.

Döntőfontosságú, hogy feladatuk, s az általuk nyújtott lehetőségek világosan álljanak a munkásság előtt. A bizottságokat kezdetben igen sok helyen üzemi tanácsnak nevezték. Helytelenül.

Az üzemi bizottságok nem érintik az üzemek tulajdonjogát.

A magyar munkásságnak ma első célkitűzése a még megszállt területek gyors felszabadítása, részvétel a fasizmus megsemmisítésében, s az ország demokratikus újjáépítése. Üzemi tanácsok alakítása, az üzemek szocializálása túl menne a demokratikus Magyarország keretein, megbontaná a nemzeti függetlenségi frontot, akadályozná a munkásság számára is első célok közös megvalósítását.

Az üzemi bizottságok feladata nem az üzemek átvétele. A demokratikus és nemzeti céloknak megfelelően a munkásságnak,

e bizottságoknak ma az a hivatása, hogy ellenőrizzék az üzemek késedelem nélküli, minden önző magánérdektől, vagy fasizista szobalázstól ment megindulását, azt, hogy egész teljesítőképeségüket kihasználva,

MODERN

cégtáblák
Bordás címlétszél
PIAC-UTCA 71.

Hirdetmény.

Felhívom mindazokat, akik a LENZ szőlőgazdaság területéből kisbérletet igényeltek, hogy azok kiosztása végett folyó hó 4-én d. e. 9 órára a gazdaságközponti telepén jelenjenek meg. Minden igénylő hozza magával az Országos Földmunkás Szövetség tagsági igazolványát.

**Lenz szőlőgazdaság gondnoka,
Monostorpályi-út.**

„Vous perdez le tempe,” azaz „csak az időt veszlegeti”.

Jobb lenne, ha a régi vezető osztályok értékesebb elemei is sietnének hamar beilleszkedni a történelmi fejlődésnek mai folyamatába. Azt azonban mindenesetre értsék meg, hogy nem szabad nehezíteniük oktalan és céltalan zavarkeltéssel az élet-halál kérdésével vívódó nemzet helyzetét. Mi pedig nem nézzük tétlenül a monarchista próbálkozásokat. Hirdetnünk kell Szemere Bertalan szavaival, hogy „minden törekvésnek ellene leszünk, ami a monarchiára visszavezethető”.

Veteményeskert

a gyárudvaron

Magyarország legnagyobb papírgyára, a „Naményi” papírgyár munkásai követésre méltó példát szolgáltattak az önálló kezdeményezésről. A gyár 6-7 holdat kitevő udvarát bevetették és a munkások, akik eddig az országban egyedülálló rotációs papírgyártó gép mellett állottak, most kapával és ásóval teremtik elő élelmüket.

Az üzem megkezdéséhez most már csak a villany hiányzik. A kábeiket kell rendbehozni és a papírgyár ismét munkaképes lesz. A munkásságnak köszönhető, hogy a felszárulás érintetlenül rendelkezésre áll. A németek ugyanis a legfontosabb aktrészeket el akarták vinni és a gyár munkássága csak kézigrántós tusában tudta az üzem megmenteni.

Helyszini beszámoló a budapesti pályaudvarok helyreállításáról

Szomorú látványt nyújt a budapesti pályaudvarok épülete. Lerombolt épületek, kiégett műhelyek, roslalozó raktárhelyiségek mindenütt. A „Szabadság” munkatársa kintjárt a Keleti-pályaudvaron és az üzemi bizottság tagjainak előadása nyomán helyszini beszámolót írt a helyreállítási munkáról.

Novemberben 180 elsőrendű mozdony állt a fűtőházban. A német kivonulás után 38 darab maradt erősen megrongált állapotban. Nemcsak a százáru hidat, hanem számos alul- és felüljárót robbantottak fel a németek, letépték a felsővezetéseket, használhatatlanná tették a mozdonyfordítókat. A sineket hosszú távon elpusztították, a váltóállító-tornyokat megrongálták. Az utolsó hat tonna robbanóanyag felrobbantását a magyar vasutasoknak sikerült megakadályozni.

A felszabadulás után tisztviselők, mozdonyvezetők, kocsikezelők, fiatalok és öregek, férfiak és nők a vasúti munkásság vezetésével hozzálátottak a helyreállításhoz. Eddig is nagy eredményeket értek el. A pályatestet használható állapotba helyezték és az itthagított mozdonyok közül 29-et kijavítottak. A ferencvárosi állomáson és az istvánellki főműhelyben is gyors ütemben folyik a munka. Itt 1200 munkás dolgozik a mozdonyok és egyéb gördülőanyag helyreállításán.

A belügyminiszter megadta a felmentést a polgármesteri állások betöltéséhez előírt képesítési és alói

A belügyminiszter leiratban értesítette Debrecen városát, hogy jóváhagyja azt a közgyűlési javaslatot, melyben a polgármesteri és helyettes polgármesteri állásba öltésének szükséges voltát kimondták, valamint azt, hogy még egy helyettes polgármesteri állást szervezzenek. Ezzel együtt megadta a felmentést az állások betöltéséhez előírt képesítés alól.

Zsirt, cukrot, tejterméket, mézet vásárol **Első Szilágysági büffé, talatozó,** Csapó-utca 5. Alföldi-palota mellett.

M e f e o r - m o z g ó

Vasárnap

Párttitkár

Előadások kezdete: 11, fél 2, 3 és fél 5 ór. kor. —Jegyelővétel egy órával előadás előtt.

Mutasd fel a csodát

Irta: Zilahy Lajos

Hány házat döntött romba világszerte ez a háború? Hány cserépetőt borzolt fel és kopaszított meg a légnyomás? Hány ablaküveg és hány emberi szív tört össze? Hány évvel rövidült meg azoknak a millióknak az élete, akik eleve szántak ki a repülőgépekből, tankokból, tengeralattjárókból, futóárkokból, óvóhelyek nyirkos koporsóiból? Még nem tudjuk. Csak annyit tudunk, hogy ez volt a tűz és vas legnagyobb vihára, mióta ember él a földön. És még valamit tudunk, most már teljes bizonyossággal tudjuk: ez a vihar, amely az elmúlt évtizedekben, elmúlt századokban gazdasági és erkölcsi válságok felhőinek terében, távoli villanásokban és fenyegető dörgésében uszott felénk, elseperte és gyökeréig kiégette azt a világot, amely rövid emberöltők alatt, mióta a tizenharmadik században először bontották oxigénre és hidrogénre a vizet, roppant csodákat produkált: gyulát, mozdonyt, filmet, rádiót, trotyit, körömlakkot, ultrasepyit, — csak egyetlen csodát nem tudott felmutatni, a legegyszerűbb és legnagyobb csodát: az emberi szeretetet.

Ember, ki most nem tudod felmutatni ezt az egyszerű csodát: el vagy veszve.

A gyász és rémület robbanásai a rugalmas és öntudatlan gyermeki lelket jobban megkímélték, mint a felnőtteket. Az épségben maradt gyermeklélek az emberiség egyetlen utavalója a holnap és holnapután fekete útjára, amelyen még át kell törnie magát egy új emberi élet küszöbére. Magyarország és benne Budapest a háborút befejező erők tomboló középpontjába került. A magyar gyermeklélek még üdén ragyog ki a hazaiak nagy seibeiből, a tanácstalan tervek füstjéből. Ez a gyermeklélek az egyetlen kincs egy földönfutó nemzet légótáskájának mélyén, ahonnan már eltűnt, szét-szorított az aranykarperce, a betétkönyv, a régi világ, a régi gondolkodás zárait nyitogató kuicsesomó, eltűnt belőle minden, csak az maradt meg, csak az — gyermek lelke. De ne hidd, hogy ez a gyermek már túl van a veszélyen. Valami szörnyű és megsemmisítő mélypont tátong meg előttünk: az éhhalál. Nem, nem az éhhalál, hanem az éhhalál veszedelme. Akarod az életet? Akarod a jobb, emberségesebb életet a nagy béke hosszú korszakában, amely most jön, még csak olyan sejtéimesen, mint leketeszürke pitymallatkor a falevelek kis rezzenése, az első, panaszosan ébredő jédt kis madárhang, de jön, jön, kozmikus sugárzásával már televan a csend, már közeledik, már vágat felénk a nap valahol az űrben. Hő és fény közeledik: egy új történelmi korszak. Akarod átmenteni fajodat és nemzetedet ebbe az új korszakba? Ha akarod: mentsd meg

gyermekedet. Mentsd meg egyenként, mentsd meg öledbekapva, mintha égő házból, fojtogató füsttengerből mentened meg. Tizen vagytok hozzá, tíz magyarnak kell egyetlen gyermeket megmenteni, tízmillió magyarnak egymillió éhező gyermeket. A szám talán nem pontos, a szám talán túlzott, de az arány, amely a feladat méretét mutatja, megköveteli a valóságot. Így, ebben a méretben, a feladat nem látszik nehéznek. Csak szív kell hozzá s egy falat kenyér, amelyet az ember tör le a maga porciójából egyetlen éhező gyermeknek. Nem több, mint amit a legszegényebb pásztorember déli harangszókor a bicskája mellől a kutyájának vet oda.

Ne féljetelek hát a feladattól, ne ijedjetelek meg tőle. Meg lehet oldani és meg fogjuk oldani. Egyelőre csak százezer gyermeket akarunk kimenteni a pesti pokolból s ebben a feladatban már több mint száz emberre jut egyetlen gyermek gondja az egész ország területén. Ezt a százezer pesti gyermeket szét akarjuk osztani a magyar városokban és falvakban. A munka már megindult, a megyei segélybizottságok már szervezik a feladat segélybizottságait. Minden faluban akad néhány cselekvő ember, asszony, akinek nincs szüksége magyarázó szóra, felhívások dobolására, vészkiáltók bugatására, — tudja miről van szó, mert olyannak teremtetten az Isten, hogy nagy fagyokban ezelőtt is szalonnabört és morzsát tett ki az ablakpárkányra a cinkéknak és udvarába csalogatta a bordára soványodott gazdátlan ebet. De most nemcsak a falat kenyér, az a kis zsír, hagyma vagy kukoricakása kell a mentéshez, amit édesnénem jószive csuprokban, tányérok szélén, fazekak alján áldoz ezen a nagy, ezen a nagyon nagy oltáron. Az éhező gyermekeknek el kell jutniuk a csuprokhoz, tányérokhoz, fazekakhoz. És ez a mai fogatékony közlekedési lehetőségek mellett majdnem nehezebb feladatnak látszik. De ez már a mi gondunk lesz. Eleimiszer van, itt több, ott kevesebb, jól tudjuk, vannak helyek, ahol a kevesnél is kevesebb. A lesoványodott gyermek csak azokon az ajtókon fog kopogtatni, ahol egy kis felesleg akad. Csuprok, tányérok, fazekak, — mnduljatok meg. Egy nemzet vergődik halálos seibeiben: Budapest felől gyermeksírás hallatszik. Magyarok, mutassátok fel a csodát, mutassátok fel a szív egyszerű csodáját.

Megkezdtek a németek által felrobbantott hidak kiemelését

A Pestet és Budát összekötő, valamint a németek által egyéb helyeken felrobbantott hidak legnagyobb részben a folyóvizek medrében fekszenek és áradást idéznek elő. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter szakembereket küldött ki a helyszínre s a munkát már több helyen meg is kezdték.

Amerika csodája!

legkorábbi kifejű

vetőborsó

nagy- és kistételekben kapható

Jónás János

CSAPÓ-UTCA 37. szám.

„A magyar hadsereg magatartásától függ a magyar jövő”

— mondotta Farkas Mihály a honvédek bajtársi találkozásán

Tegnap délelőtt az Apolló-mozgó nézőterét magyar honvédek töltötték meg. A szabadságra készülődő katonák otthonukba térésük előtt bajtársi találkozót adtak egymásnak.

Farkas Mihály, a Magyar Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja szökött a honvédekhez.

— Voronyezsnél, a Kárpátok vonalánál a Magyar Kommunista Párt a háború ellen harcolt, mert meg akarta menteni a magyar hadsereget és a fasizmus ellen akarta fordítani. Ma új történelmi helyzetben állunk. Ma azt mondjuk: **fégyverbe magyar!** A németek oltalmazta háború igazságtalan, magyarellenes háború volt, viszont az a háború, amelyre ma a magyar nép készül, igazságos háború, a magyar nép szent szabadságharca.

— A budapesti harcok és a háború minden napja igazolja, hogy a Vörös Hadsereg és a Szovjetunió népei a magyar nép nagy barátai, a németek pedig a magyar nép legádázabb ellenségei, **Magyarország a Vörös Hadseregnek és Sztálin marsallnak köszönheti szabadságát!**

A honvédek felálltak és úgy éltették hosszan, lelkesen a Vörös Hadsereget és Sztálin marsallt.

— Magyarország Hitler utolsó csatlósa volt, s mint ilyen szigorú büntetést várt. Nem ez történt. Új, szabad demokratikus élet vette kezdetét. A nép széles tömegei által megválasztották az ideiglenes nemzetgyűlést, amely biztosíték arra, hogy Magyarország nem tér le a demokrácia útjáról. A magyar kormány első nagy feladata a földreform megvalósítása. **A földreformmal áll vagy bukik a magyar demokrácia.** Valoszerűleg már a jövő nem a kormány elé kerül a földreform-javaslat és rövidesen összeül a Nemzetgyűlés, hogy azt megtárgyalja és elfogadja.

Magyarországon még nagyon sokan vannak, akik nem tanultak a múltból s nem is akarnak tanulni. A földkérdésben is komoly harcokra számíthatunk. **Harcunk a demokráciá-**

ért nemhogy befejeződött volna, ahogy egyesek állítják, hanem most kezdődik. Csak akkor tudjuk biztosítani Magyarországot demokratikus átalakítását, ha kiméletlenül felvesszük a harcot a reakció minden megnyilvánulása ellen.

— Legyen résen az új magyar hadsereg minden tisztje és honvéde is, mert a népellenes elemek be akarnak férközni a hadseregbe is. Nem akarunk párhadsereget, de azt akarjuk, hogy új szellem, a demokrácia szelleme töltse el az új, nemzeti hadsereget. **Azt akarjuk, hogy a fasizmus elleni gyűlölet és a hazaszeretet szent lángja lobogjon minden magyar honved szívében.** Minden tiszt és katoná tegye ártalmatlanná az idegen, népellenes egyéneket, akik a hadseregben dolgozni fognak és máris dolgoznak. Mi tisztában vagyunk azzal, hogy Vörös János vezérezredes jó, ütőképes hadsereget akar szervezni és ebben a munkájában mi teljes mértékig támogatjuk. Mi nem a tisztikar ellen vagyunk, tisztekre óriási szükségünk van, de csak azt a tisztikart támogatjuk, amely Kossuth és Petőfi szellemében diadalra akarja vinni a magyar zászlót. Reszen leszünk és kiméletlenül teellépünk azok ellen, akik alá akarják ásni a magyar hadsereg ütőképességét.

— A magyar hadsereg magatartásától függ a magyar jövő. Ha vitezül fog a frontokon harcolni, akkor biztosítva van a magyar nemzet jövője, érvényt tudunk szerezni a magyar nép jogainak. Ki kell érdemelnünk a nagyhatalmak, elsősorban a Szovjetunió bizalmát, ha ez sikerülni fog, akkor nincs elveszve Magyarország.

Az új magyar hadsereg katonái Farkas Mihály beszéde után hosszasan éltették a demokratikus nemzeti hadsereget, a Vörös Hadsereget, a Szovjetunió és Magyarország örök barátságát, Sztálin marsallt, Rákosi Mátyást, Vörös János vezérezredest, végül elénekelték a magyar Himnuszt.

A nádudvari Termelő Bizottság megindította a tavaszi munkálatokat

Február 15-én alakult meg Nádudvaron a Termelő Bizottság. Oláh Imre, a Magyar Kommunista Párt titkárnak elnökletével pontos munkatervet dolgoztak ki. Elhatározták, hogy elsősorban a jöminőségű földet vetik be, a munkálatokhoz igénybeveszik az összes gépeket és igavonókat. Megállapították a megélvő és hiányzó vetőmágnakészletet és meghatározták, hogy mekkora területtel mivel vessenek be a parasztok. Nyolc gazdátlanul maradt, összesen kb. 4000 hold nagybirtokra szövetkezeti haszonbérlet címén földmunkás-gondnokokat neveztek ki. A tavaszi munkálatok előkészítése serényen folyik a határban. Betárolják a tengeri- és napraforgósárakat, a lővészárkokat behuzálják, az ottmaradt hadianyagoktól veszélytelenítik a termőföldet. Minden 20 holdra egypár iga, esik, a Termelő Bizottság osztja be a földmunkásokat is. A beosztott munkáerő napi teljesítményét jegyzik,

ezáltal a munkások ellenőrzik egymást és a termésből majd mindenki teljesítménye szerint részesedik. Negyven kézierőhöz vagy 20 iga-hoz vezetett választanak a csoport teljesítményének ellenőrzésére. A gazdák bejelentették, hogy földjük mekkora részét tudják megművelni, a fennmaradó területet a Termelő Bizottság földmunkásoknak adja ki, akik részesedésre dolgoznak. Munkáerő hiányában a kisbirtokosokat is kötelezik, hogy saját földjükön a szükséges munkálatokat közmunka alapján végezzék el. Az iparosoknak, tisztviselőknak, kereskedőknek konyhakertek számára földet jelöltek ki, amit saját maguk, illetve családtagjaik művelnek meg.

A termelési kérdések megoldásánál a Termelő Bizottság hatalmas támasza a Földmunkás Szövetség 1200 tagot számláló szervezete. A Termelő Bizottság a paraszt tömegekkel minden adódó kérdést meg-

kerékpár- és villamossági cikket

Horváth rádióüzlet, Csapó 41.

Távolléteimből hazaérkeztem, üzleti működésemet folytatom. Legmagasabb áron vásárolok gyapjút, mindennemű bőrt és angolaszórt.

Friedlauer Testvérek
HATVAN-UTCA 37. sz.

„Tu
Ruc
hos

Péntek
zsefolásig
dr. Ruda
tartott elő
nézet” cí
álló soroz
két órán
professzo
vlagnez

— A
lágnezete
a világn
materializ
amely a
egyhatod
lagosan
dom ezz
mindenk
de annak
az orszá
nézete.

— Eb
ágyuk é

két ut

Az egyi
rekét vis
összesze
ríségben
amely a
kor a
győzelen
dás vilá
sulnak
lehet eg
mányos
mészett
hanem a
ményeir

— A

világról
egy kis
dást a
Ettől ke
rosan e
fejlede
lépését
lista vil
lista vil

— A

én besze
terméke
követke
mányok
legujabb
a dielek
májában
fejleszté
azon, h
tikusok
akkor f
jelentett
embere
kötünö
diog,
milyen
káról
hogy ig
minden
Sztálin
hogy m
kozni k
mussal.

merr
lödés
et

— A

jelent,
zofusok
tétés
keresté

— A

Amel

— A

Amel

— A

Amel

— A

Amel

— A

„Tudományos világnézet”

Rudas László érdekes előadása arról, hogy mozdítsuk elő a világ fejlődését

Péntek délután a Szabadegyetem zenefolájáig megtelt előadótermében dr. Rudas László egyetemi tanár tartott előadást „Tudományos világnézet” címmel. A három előadásból álló sorozat első előadásaként közel két órán keresztül fejtegette Rudas professzor a marxista-leninista párt világnézetének alapfogalmait.

— A marxista-leninista párt világnézet — kezdte szavait — az a világnézet, amelyet dialektikus materializmus néven is ismernek és amely a Szovjetunióban, a világ egyhatod részén ugyyszólván kizárólagosan uralkodik. Nem azt mondom ezzel, hogy a Szovjetunióban mindenki dialektikus materialista, de annak, aki tudatosan résztvesz az ország felépítésében, ez a világnézet.

— Ebben a háboruban nemcsak gépek és tankok, hanem

két világnézet ütközött össze.

Az egyik, amely a történelem kerékét vissza akarta fordítani, amely összeszedett mindent, ami az emberiségben rothadt és egy másik, amely a haladás világnézetét. Amikor a Vörös Hadsereg győzelmet győzelemre halmoz, akkor a haladás világnézetének törvényei valósulnak meg. Ez a világnézet nem lehet egy a sok közül, ez a tudományos világnézet. Nemcsak a természettudomány vívmányain alapul, hanem a társadalomtudomány eredményeinek alapján is.

— A görögöknél mindazt, amit a világról tudtak, a fizikát, a kémiát, egy kis biológiát, szóval minden tudást a filozófusok gyűjtöttek össze. Ettől kezdve a materializmus szorosán együthalt a tudományok fejlődésével. A tudomány minden lépését visszatükrözte a materialista világnézet. Különböző materialista világnézetek voltak.

— Az a materializmus, amelyről én beszélek, nem egy embernek a terméke, hanem évezredek fejlődés következménye. A természettudományok és társadalmi tudományok legújabb fejlődése is visszatükröződik a dialektikus materializmus mai formájában, amelyet Lenin és Sztálin fejlesztettek ki. Sokan csodálkoznak azon, hogy ők nemcsak nagy politikusok és hadvezérek, hanem ugyanakkor filozófusok is. Csak nemrég jelentette ki Sztálin, hogy vannak emberek, akik a maguk szakmájában kitűnő szakemberek, de csodálatos dolog, hogy éppen ezek az emberek milyen tájékozatlanok, mihelyt politikáról van szó. Így történhet meg, hogy igen sok tudós lesz zsáknyája mindenféle politikai áradatnak. Ezért Sztálin azt a feladatot állította fel, hogy minden specialistának foglalkozni kell a dialektikus materializmussal. Ez a tudomány mutatja meg

merre halad a társadalom fejlődése, és hogyan cselekedjünk ebben a társadalomban.

— A dialektika görög szó, annyit jelent, hogy vitatkozás. A görög filozófusok vitatkozás közben, két ellentétes vélemény érvelése közben keresték az igazságot.

Az igazság nem olyan dolog, amely meg van hanem amely harc útján keletkezik,

nem annyira van, mint lesz. Nemcsak az emberek harcolnak azért, hogy az igazság birtokába jussanak. Az egész körülöttünk lévő termé-

zetben harc folyik, az ellentétek harca. A világban minden dolog összefügg egymással. Minden, ami a világban van, tulajdonképpen folyamat, mégpedig

ellentétes folyamatok összesege.

A világban semmi sem állandó, minden változik. Minden születik, fejlődik és meghal. A világon mindennek az állandósága viszonylagos. Csak egyetlen abszolút dolog van és pedig az, hogy

a viszonylagos állandóság, melyen örök változás rejlik.

Minden pillanatban minden dolog változik. Egy bizonyos ponton annyira megváltozik, hogy

egész más lesz belőle, a régiének az ellentéte.

A világban minden halad, mozog. A történelem is ezt a képet tárja eléünk az öskommunizmustól a rab-szolgaságon, a feudalizmuson a tőkés társadalmon keresztül egészen a legmagasabb fokig, a Szovjetunió szocialista társadalmáig. Hogy helyesen cselekedjünk, állandóan figyelniünk kell, hogy mozdítsuk legjobban elő a világnak ezt az állandó fejlődését. A legjobb példa az előttünk folyó háború, ahol arról van szó, hogy el kell háritani a fejlődés útjából az akadályokat. A fasizmus kísérlet arra, hogy a fejlődést feltartóztassa. Ezzel szemben az emberiség legjobbjai szembeállítják vele azt, ami a fejlődés szolgálatában áll. Es ezek az utóbbiak győznek, mert a fejlődés törvényei érvényesülnek.

— Fejlődés és fejlődés között azonban van különbség. Van olyan felfogás, amely azt mondja, nincsen semmi új a nap alatt. Minden új a régieben már megvolt. Nekünk egész más a felfogásunk.

A világ mindig újat teremt.

Ezért kell harcolni az ellen, ami akadályozza az újnak a keletkezését.

Rudas László ezután a társadalmi fejlődés különböző formáiból hozott fel példákat.

— A mi felfogásunk a fejlődésről azt vallja, hogy a harc az, ami a világot előbbre viszi. Az ellentétek harca. Eppen ezért mindent csak harc árán lehet elérni. Ezért nevezte Marx a dialektikus materializmust olyan filozófiának, amely nem dogmák gyűjteménye, hanem

vezérfonal ahhoz, hogyan cselekedjünk.

A mi szemléletünk mindenről, ami van, elismeri, hogy a maga idejében helyes volt, csak azt is tudja, hogy az ideje lejártá után már nem helyes.

— A dialektikus materializmus segítségével tájékozódni tudunk a világban. Az előrelátás legragyogóbb példáit Sztálin mutatta meg a dialektika alapján. Amikor a németek rátámadtak Oroszországra, nagyon kevesen látták előre ennek a háborúnak menetét. Akik nem láttak tovább az orruknál, azok meg voltak győződve, hogy Hitler háborúja győzedelmeskedni fog. Sztálin az első perctől kezdve megmutatta, hogy tudja, hogy fejlődik ez a há-

Hitlernek el kell tűnnie és a demokrata koalíció auőze-

delmeskedni fog.

Az egész háború csak azt bizonyítja, hogy benne éppúgy a dialektika törvényei érvényesülnek, mint minden más téren.

— Nincsen semmi a világon, ami ne volna valaminek az ellentéte. Darwin igazolta a biológiában, hogy

mindenütt az ellentétek harcáról van szó.

Társadalmi térre is áll ez az örök harcnak a törvénye. Azt nem lehet előre megmondani, hogy az egyes ember erre vagy arra halad, de azt már előre lehet látni, hogy bizonyos társadalmi rétegek, a tömegek merre mennek a fejlődés útján. Az ellentétek harca viszi előre a fejlődést.

„Addig lőttünk, amíg élő embert láttunk”

A pesti nyilas vérengzésről vallott a debreceni rendőrségen egy SS-legény

Kiskoru vádlott ül a rendőrfogalmazó előtt. Szőlősi István, napszám, 18 éves. Fiait korához képest nagy eredmények állanak a háta mögött: saját bevallása szerint 30 embert gyilkolt meg.

Deletiveink renkívül ügyességét jellemzi az a mód, ahogy ezt az embert lefűlélték. Egyszerűen bement a rendőrségre, hogy lakását bejelentse. Beszélgetésbe elegyedtek vele és párperc alatt kiderült minden.

Most ül a fogalmazó előtt és beszél. Meg van törve, nedves zseb-kendőt szorongat a kezében. Hihetetlen rongyos.

— Önként jelentkeztem az SS-be — mondja. — Budapestre vittek, Újpesten képezték ki bennünket. — Feleskettek benneteket? — Igen, Hitlerre.

Az első gyilkosság

— Hogy történt az első gyilkosság? — Október első felében parancsot kaptunk, hogy fogdossuk össze a zsidókat. Pincében őriztük őket. Szászai uralomrajutása után egy éjszaka bementük az Andrássy-uti nyilasház pincéjébe. Körülbelül 4—500 zsidó férfit gyűjtöttek itt össze. Köztünk volt 29 géppisztolyos, a többi puskával. Villanyvilágítás mellett felsorakoztattuk a zsidókat, aztán addig lőttünk, míg élő embert láttunk. Egy negyedóraig tarthatott.

— Mit gondolsz, te mennyi embert ölhetél meg?

— Ugy gondolom, vagy huszat. — Milyen napon történt? — Körülbelül október 20-án. Biztatás se nagyon kell neki, tovább beszél. Közönyösen mint aki azt mondja, ez már megtörtént, nem lehet változtatni rajta. Csak a keze remeg.

Vérengzés a Dunaparton

— December végén egy éjszaka kivitték a Dunapartra, Ötvenen-hatvanan voltunk. Már ott találtuk a kivégzendő zsidókat, megint csupa férfit. Egy raj előttünk felállította őket. 200 a pesti, 200 a budai oldalon, 200 a Lánchidon állt. Zsinórral egymáshoz voltak kötözve, mindannyian alsóruhára vetkőztetve. Az előttünk járó raj mindenüket elvette ezzel, hogy köztünk szétszétja. De a rajparancsnok meglógott a holmival.

— Egy SS-tábornok, valami gróf — a nevére nem emlékszem — két lövést adott le, ez volt a jel. Erre minden oldalról egyszerre tü-

A dialektikus materializmus központi gondolata, hogy minden mozog és ennek a mozgásnak az oka a belső harc.

A társadalmi mozgásnál tömegek mozognak, ezeknek a tömegeknek mozgása idézi elő a társadalom fejlődését.

Rudas egyetemi tanár előadása végén napjaink eseményeiből merített példákkal magyarázta a dialektikus materializmus gyakorlati alkalmazását.

Percekig tapsolt a közönség, amikor szavait befejezte. Végül a Szabadegyetem nevében dr. Szentmihályi János mondott köszönetet az előadónak.

— Hova kellett célozni?

— Fejre. A kivégzendők arccal a víz felé állottak, mikor egyik bezuhant, magával rántotta a többieket.

— Te hány lövést adtál le?

— Ötöt. Annyi tölteny kaptam. — Szóval itt öt embert gyilkoltál meg?

Komorán bólint.

— Mi történt aztán?

— Autón visszamentünk a lak-tanyába. Egy nyilas mesélte később, hogy látta, amint a sor végén az egyik zsidó, aki nem volt jól megkötözve, még a lövés eldördülése előtt a Dunába vetette magát.

Megint öt lövés

Azt is emondja, hogy még egy alkalommal vezényelték ki őket ilyen kivégzésre. Akkor mintegy 700 zsidót pusztítottak el hasonló körülmények között. O akkor is öt tölteny kapott.

Másnap megszökött az SS-től.

— Miért?

— Nem akartam ezt tovább folytatni, éppen elég volt. De az is oka volt, hogy anyukámékról nem tudtam semmit.

— Es elmondta itthon a szüleidnek, hogy mit csináltál távollétedben?

— Nem. Szégyeltem. Nem mondtam volna el soha senkinek.

— Nem sajnáltad azt a harminc embert, akit meggyilkoltál?

— Sajnálni sajnálom, de parancs volt.

— Miért mentél az SS-be?

A fejt fogja.

— Magam sem tudom. Ha tudom, hogy így csinálnak, nem is megyek oda.

— Te magyar fiú vagy. Miért nem a honvédséghez mentél?

— Mert itthon azt mondták, hogy elhelyeznek gyárba Németországban.

A vallomását felolvassák előtte. Aláírja. Még megkérdezzük:

— A többiek nem mondták, hogy sajnálják ezt a gyilkolást?

— Nem. Azt mondták, hogy bár csak az utolsó is legyilkolnák.

— Es te mit mondtál?

— Hogy ennek még hátulütő pácálja lesz.

A fogalmazótól érdeklődöm, mi lesz a sorsa. Halálbüntetést kora miatt nem kaphat. Valószínűleg hosszabb internálás vár rá. 18 éves és többszörös gyilkos. Ezt tette a fasizmus.

Handwritten signature and scribbles at the bottom of the page.

Harc az áruzsora ellen

Debrecen nyakló nélkül költi a pénzt. Az ország többi területén uralkodó árnál a debreceni árak átlagban 100—150 százalékkal magasabbak.

A dolgozóknak, munkásoknak és tisztviselőknek egyaránt kötelességük, hogy ez ellen a fenyegető veszély ellen a harcot felvegyék. Az óvatosságra intenek és figyelmeztetnek, hogy nem szabad az árakhoz hozzányulni, mert akkor az a kevés ár is eltűnik, ami felhozatalra került. A kormányzat a közlekedés nehézségei miatt még nem tud országos rendezéshez nyulni, tehát a városokra vár az a feladat, hogy mindegyik rendet teremtsen a saját portáján. Debrecen városa azonban tehetetlen és nem meri felvenni a harcot. Hatósági intézkedés pedig okvetlenül szükséges. A probléma megoldása kettős: egyrészt kötelessége a város vezetőségének az ár alakulásba beleszólni a lelkiismeretlen árdragítók megbüntetésével, de még inkább a szükségelt árumennyiség biztosítása és elosztása útján. Ha a város vezetősége csak megpróbálná, hogy saját maga olcsóbb árut hozzon piacra, az áruzsora rögtön csökkenne és az árak lassan elérnék az országos színvonalat.

De a dolgozóknak a hatósági segítségén kívül az önszegély eszközei is rendelkezésre állnak, amelyekkel ha jól használják fel őket, szintén gátat vehetnek az árak nyaklónélküli emelkedésének. A dolgozók fegyvere ebben a harcban a szövetkezetek. Minél nagyobb tömegben lépnek be a dolgozók a szövetkezetbe, minél inkább teszik azt magukévá, annál jobban állnak majd rendelkezésükre a létért folytatott harcban.

Az árubeszerezés nehéz feladatát a szövetkezeteknek kell átvenniük. A szövetkezetekbe tömörült dolgozóknak a szövetkezetekre kell támaszkodniuk és ezeknek lesz kötelességük kimenni a környékre és felkeresni azokat a forrásokat, amelyek még ma is rendelkezésre állnak. A szövetkezeteknek módjukban lesz szállítóeszközök útján összeköttetést szervezni azokkal a területekkel, ahol a mindennapi élethez szükséges élelmiszerek a debreceni árnál sokkal olcsóbban megszereshetők. Csak a szövetkezeteken keresztül — melyeket éppen az önszegély miatt hívnak életre az országos kiigényelődése. Enélkül pedig egészséges gazdasági élet el sem képzelhető.

A piacot ma kívülről kell szabályozni, mert a kereslet és kínálat törvénye ma teljesen a kereslet irányába tolódott el. A szabályozás is a kereslet oldaláról kell történnék. A fogyasztóknak össze kell állni és megtalálni azokat a beszerzési forrásokat, amelyek lehetségessé teszik a mai egészségtelen helyzet megszüntetését. Lehetetlen és nem volna méltó a dolgozókhöz, ha szövetkezetek nem tudnák megtalálni azt az árut, amely a lelkiismeretlen áruzsorások megtalálhatók.

A különbség csak az lesz, hogy a szövetkezetek megelégednek azzal a haszonnal, amely méltányos és szükséges, hogy harcurkat folytassák az áruzsorások ellen.

A szövetkezetek működésének sikere természetesen általánosan érzeti majd hatását, mert a piac törvénye szerint csak egyszer kell átörönni az árak frontját, azok alakulása azután automatikusan követni fogja az olcsóbb árat. A szövetkezeti áru felhozatal következtében megerősödik a kínálat, a másik oldalon pedig, — mivel a fogyasztók szövetkezetekbe tömörülnek, — a kereslet is fegyelmezettebbé válik.

Hallunk ugyan olyan álláspontot is, hogy a mai árkilengések magyarázata kizárólag az áruhiányban keresendő és hogy a gazdának az iparcikkek beszerzésének nehézsége miatt nincs is kedve piacra hozni az áruját.

Az áruhiány letagadása természetesen önámítás volna. Azonban az nem elég ok arra, hogy a dolgozók ölbetett kézzel nézzék azt a fejlődést, amelynek csak egyik oka az áruhiány, de a másik oka éppen a kereslet fegyelmezetlensége, amit jellemtelen uszorások a maguk céljára használnak ki.

Állításunkat mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy ahol a dolgozók szövetkezetbe tömörülnek, nincsenek kitéve egyes kereskedők diktatúrájának. Kolozsvárról érkezik az a híradás, hogy ott megalakult a Munkások Általános Gazdasági és Ipari Szövetkezete, amely ma már 6000 tagot számol és munkájával elérte, hogy Kolozsvárt a Szövetkezet működése óta kapható csak tisztességes áron kenyér. Sikert a Szövetkezetnek régi rossz teherautókból üzemképeseket előállítani és ezekkel az élelmickekkel arát erőlyesen letörni. Vezetőik véleménye szerint a MÁGISz a feketepiac halálát jelenti. A Szövetkezet kalkulációjával a feketézők nem tudnak versenyezni.

De nemcsak a MÁGISz, hanem közelebbi példák — mint a mátészalkai Hangya Szövetkezet — is bizonyítják, hogy a Szövetkezet az a fegyver, amellyel a dolgozók érdekeiket megvédik. A példa előttünk áll, keltsenek tehát életre komoly szövetkezeteket a dolgozók, álljanak mögöttük, vegyék kezükbe az irányítást és akkor a harc sikeres lesz. Harcuk sikere nemcsak az ő helyzetüket javítja majd, hanem tanuságtétel lesz fiatal generációink életképessége mellett is.

Hardi Róbert.

MEGALAKULT az
**Építőmunkások Termelő
és Értékesítő Szövetkeze,**
Debreceni székhellyel.

Foglalkozik mindennemű építkezéssel, építéskészítéssel, építési anyagok előállításával és kereskedésével. Kérjük az építelők sz. ves. pártfogását

iroda: Arany János-u. 2. I. em.

Felhívunk

mindenkit, aki ruhaüzletünkől árut jogtalanul elvitt, azt azonnal juttassa vissza. Onként visszahozó büntetőkövetkezmények alól mentesül, fáradságát díjazzuk. **Nyomravevőit magasan jutalmazzuk, feltétlen titoktartást biztosítunk.**

Grünfeld Adolf és Társa
Kistemplom mellett

Gestapo-detektív volt, demokrata akart lenni

**Szabó Károly,
akit internált a rendőrség**

A debreceni rendőrség internálási végzést hozott Szabó Károly egyetemi hallgató ellen. Kihallgatásakor beismerte, hogy a nyáron Pesten bujkáló zsidókat zsarolt, többeket lebuktatott, sőt három régi ismerősét ő maga kísérte be a kémelhárítóhoz. Egy tanu vallomása szerint Gestapo-detektívként igazoltatott egyeseket.

Az ügyet az teszi különösen érdekessé, hogy miután „nagyliu” volt a fasiszta világban, „nagyliu” akart

lenni most is. Így hát az egyetemi hallgatókat kezdte a felszabadulás után Debrecenben szervezni azzal a céllal, hogy egy országos egyetemi intézőbizottságot fognak megalakítani, amiben természetesen neki vezető szerepe lesz. Ragyogó karrierjét azonban derékbatörte az egyetem demokratikus elemeinek ébersége. Lépésüket most igazolta a rendőrség internáló végzése.

A DOLGOZÓK POSTÁJA

Hét pengő a napidija az utcaseprőknek

Tisztelt Szerkesztő úr!

Tíz pengő nyolcvan fillér napidijat kap egy utcaseprő, akinek tíz előgyermek van. Az alap hét pengő és ehhez jön három pengő nyolcvan fillér családi pótlék. Azt kérdelem az arra illetékesektől, hogy meg lehet-e ebből élni? Néhány hónapja már, hogy megalakítottuk szakszervezetünket, de a városnak még mindig mostohagyermekai vagyunk. Nem törődik velünk senki, bárhová kopogtatunk, mindenhol üres ígéretekkel és süket fülekkel találkozunk. Pedig egészségügyi szempontból nagy feladat vár reánk. A téli hónapok alatt összegyűlt szemetet megfeszített fizikai munkával kell a csökkenő létszámú utcaseprőknek eltakarítani. Az emberi és állati hullákat ideiglenesen temették el, ezeket nekünk kell újból előidézni.

Mi nem hét pengő napidijat érdemeltünk eddig sem, most pedig a demokratikus országban követeljük a tisztességes munkásembernek illő javadalmazást. Követeljük a nyári egyenruhát, esőköpenyt és bakancsot, télire meleg csizmát, sapkát és az évi 8 úrméter tüzfűt, addig, amíg fizetésünk nem rendeződik, azonnali segítyt, végül pedig államosításunkat.

Tisztelettel:

Egy nagycsaládú utcaseprő.

(Alíró)

Bármilyen árat fizetek

egyszobás bútorozott lakásért vagy szobáért (fürdőszobával) Piac-utcán. — Cím a kiadóban „Egy személy” feliratra.

Magas árat fizetek

Vaszonért, szövetért Ugyanott megbízásból karorát, aranyat veszek

Piac-u. 59, üzlet.

Valódi

keleti perzsák

priváttól privátnak eladók

PIAC-UTCA 43.

I. lépcső III. em. 2.

Hétlőtől 10—12 között.

Jöjjön a DANCING

táncintézetbe, Széchenyi-u. 1b.

Minden este 8 óráig, szombaton-vasárnap 3 óráig

össztánc

Minden hónap 1-én és 15-én új táncanfolyam kezdődik.

Kitűnő Jazz-zene.

Felvilágosítás naponta 12—2-ig.

Üzletáthelyezés!

Üzletünket folyó hó 5-től kezdve a régi telepünkre

Hunyad-u. 13. sz. alá helyeztük át

Magyar Mezőgazdák Szövetkeze Tiszántúli Kirendeltsége

Ugyanott gazdasági és konyhakerti vetőmagvak a legolcsóbban kaphatók.

Új és használt zsákokat veszünk!

SAKSZERVEZETI HIREK

Fodrászmunkások március 4-én, vasárnap délelőtt 1 órakor munkabér ügyben taggyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Mindenki ott legyen.

Könyvkötők vasárnap, március 4-én d. e. 10 órakor taggyűlést tartanak.

Az iskolai altsztek szervezkedési ügyben vasárnap, március 4-én d. u. 3 órakor gyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Mindenki ott legyen.

Biztosítási alkalmazottak hétfőn, március 5-én d. u. 1 órakor taggyűlést tartanak.

Cigányzenészek kedden, március 6-án d. e. 10 órakor alakuló gyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. (Arany János-u. 2. szám 1. emelet.) Mindenki ott legyen.

Festők vasárnap, március 4-én d. e. 9 órakor gyűlést tartanak.

El eszett élelmiszerjegyek pótlása

A Nemzeti Bizottság által a város köznevelésének intézésére kiküldött bizottság rendelkezése értelmében felhívom a város lakosságának figyelmét, hogy élelmiszerjegyeire és vámórlési engedélyeire saját érdekében fokozottabb mértékben vigyázzon, mert az elveszett, vagy bármily módon megsemmisült jegyek, vagy vámórlési tanúsítványok helyett újat kiadni nem lehet.

Kiss Rózsi-ka

és

Kolozsváry István

f. hó 4-én déli fél 1 órakor tartják esküvőjüket a Szent Anna-utcai plébániatemplomban.

Czilra Jánosné

népszerűségét megnyitotta

Rákosi Jenő-u. 5. földszint.

Megnyílik! Megnyílik! Első Szilágysági

Csapó-utca 5. szám.

Büffé, falatozó

Elsőrendű ételek — Olcsó árak.

Napokban megnyílik.

Vertheim-kasszát,

faredőny és mindenféle lakatos munkát felelősséggel vállal

Fogarasi József

lakatosmester
RONVÉD-UTCA 33. SZ.

Virág-, konyhakerti és mezőgazdasági

magvak

vétete és eladása.
Korai vetőborsó kapnató

FELLEGI, Haivan-u. 61.

Öröme lesz bánatában ha táncolni jár a

Rucába

Vigkedvű Mihály-u. 67

Minden csütörtökön, zombaton és vasárnap d. u. 3-tól

össztánc

A hortobágyi legelődíjak rendezése

A hortobágyi legelődíjak hátraléka a városnál nagy összegű teszt ki. A város pénzügyi osztályvezetője, dr. Vass Károly tb. h. polgármester most rendezte ezt a hátralékot. A hortobágyi legeltetési díjakat a múlt év november 1-ig kellett volna a város pénztárába befizetni, azonban a bekövetkezett rendkívüli körülmények miatt a gazdák egy része ezt nem tudta teljesíteni, tehát a díjakat kivételesen május 15-ig fizethetik be a hátralékban maradt gazdák. Akik eddig nem fizetik be legeltetési díjtartozásukat, azok viszszaemléleg 1944 november 1-től késedelmi kamatokkal terheltetnek meg és végrehajtás útján fogják tőlük az esedékessé vált díjakat behajtani.

Ipartestületi köz emények

A nyomdász-szakosztály tagjait felhívjuk, hogy a tisztújítás megkezdése céljából folyó hó 5-én, hétfőn délután 2 órakor az Ipartestület, Kossuth-u. 20. II emelet 96. számú szobában okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Ipartestület elnöksége.

Kovács, kerékgyártó szakosztály tagjait kérem pontosan megjelenni honvédségi munkák megbeszélése végett folyó hó 6-án délután 10 órakor tartandó közös értekezle-
re, rendezés: II. em. 96. El-5 163.

A cipész-szakosztály tisztújító közgyűlést tart március 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Kossuth-utca 20. sz. III. em. 93. szoba. Tekintet nélkül a megjelentek számára, a gyűlés határozatképes lesz. Az elnökség.

HALALOZÁS. Papp János 86 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn, 11 órakor lesz a 24. ravatalozóteremből. Gyászolják: Gyermekei, unokái és a kislányait rokon ág. Lakás: Buday Ézsaiás-utca 51. Gebauer temetkezési vállalat.
Polgár Tokaji Gergely gazdálkodó 38 éves korában elhunyt. Temetése kedden déli egy órakor lesz a 24. ravatalozóteremből. Gyászolják: Bánatos édesanyja, testvérel és a rokonság. Lakás: Ondód, Kádár-dűlő 7. Gebauer temetkezési vállalat.

Szilvássy Bálint férjültsza 672 éves korában elhunyt. Temetése szerden délután 3 ór kor lesz a Köztemetőben a sírnál (XV-ös tábla) tartandó gyászima után. Gyászolják: Bánatos felesége és a kiter eut rokonság. Lakás: Apalája-utca 6. Gebauer temetkezési vállalat.
Ozv. polgár Nagy Andrásné Toth Reza 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II. á. sz. ravat-lozóterméből. Gyászolják: Leánya Róza, férjével Hámori károlyival, líai: József, Sándor, János, valamint kiterjeut rokonsága. Lakás: Márton Kálmán-u. 52. Dankó temetkezés.

Csen Lajos

villanyszerelő, műszaki kereskedő
47 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 4 órakor lesz a díszravatalozóteremből. Gyászolják: bánatos felesége, anyósa, huga, sógora, üzletitarsa, kiterjedt rokonsága, valamint szaktársai és jó barátai. Lakás: Ferenc József-ut 52. (Minden külföldi értesítési helyett.) Gebauer-eg rendezi

A rendőség alkalmazottai március 4-én délután fél 2-től fél 6-ig táncol egybekötött teadélután rendeznek a DVSC sportszarnokában a Nemzeti Segély és a budapesti gyermekek javára.

Csapó-utca 6.

Veszek fűzőcérnát, könyvkötésre alkalmas vásznat, papírt és papírlémet.

Lakatos István könyvkötő,
Csapó-utca 6.

Tisztifőorvosi hivatal felhívása az orvosokhoz

A népjóléti miniszter 40.54 — 1945. N. M. sz. rendelete értelmében felhívom a Debrecen törvényhatósági város területén tartózkodó azon orvosokat, akik a fenti hivatalnál még személyesen nem jelentkeztek, hogy törvényes következmények elkerülése végett 3 napon belül személyesen jelentkezzenek. **Dr. Hollóssy Andor** sk. közegészségügyi kerületi teendővel mb. tisztifőorvos.

Felhívások

Több oldalról panasz érkezett, hogy piacárusok és kereskedők nem akarják elhagadni a Vörös Hadsereg által kiosztott, sorszámmal el nem látott bankjegyeket.

A városparancsnok ur rendelete szerint egy-egymán jó értékkel bír mindkét bankjegy, u. y a sorszámmal ellátott, mint az anélküli.
Eppen ezért azon személyeket, akik felvesztetés ellenére sem fogadják azt el, súlyos bírsággal sújtom. Szilágyi, rendőri kapitány.

Felhívom mindazon egyéneket, akik rendőrségi szolgálatra jelentkeztek és előjegyzésbe lettek véve, hogy f. hó 7-én reggel 8 órakor toborzás megkezdése céljából jelentkezzenek a debreceni rendőrkapitányságon II. emelet. 80. számú szoba. **Főkapitány.**

Felhívjuk az üzemképes géppel rendelkező cséplőgéptulajdonosokat, hogy a tavaszi cséplés megkezdése végett nyilvántartásba vételük miatt sürgősen jelentkezzenek a vezetőszéknél, Arany János-u. 2. sz. alatt.

Felhívjuk mindazon traktorkezelőket, kik a multban traktorkezeléssel foglalkoztak, nyilvántartásba vételük végett jelentkezzenek Arany város-u. 2. sz. alatt.

Felhívjuk Debrecen és környéke összes traktortulajdonosait, hogy akik a szükséges üzemanyagra igényt tartanak, traktoruk számát, lörcéjét és gyártmányát saját érdekükben a Géptulajdonosok Szakszervezetében, Arany János-u. 2. sz.

Felhívjuk az eddig Debrecenben nyilvántartásba jelentkezett összes MAV nyugdíjasokat, nyugdíreseket, ezek özvegyeit, árváit továbbá a kegy- és segélydíjazalt, hogy az 1945. március 4-én nyugalatlásuk kiizetése 1945 március hó 6-án délelőtt, magyar időszámítás szerint 9 órakor Debrecen állomáson megkezdődik. A kiizetés sorrendje a következő: minden nap délelőtt A betűtől K-betűig kezdődő nevek, délután L-ötőtől végig. Kiizetéshez a személyazonosság igazolásához az arképes igazolványt és illetmény igazolóját mindenki hozza magával. Üzletvezetőség.

Felhívás. Felhívom Debrecen város közönségét, hogy az Apafai-lőtérrel elhurcolt mindennemű felszerelési és berendezési tárgyakat három napon belül a lőtér gondnokának szállítsák vissza és adják át. Ezen tárgyak elhurcolóinak neve ismeretes és amennyiben fenti tárgyakat vissza nem szállítják, ellenük az eljárást fogamatositom. Honvéd Állomásparancsnokság.

Mosott rongyot vesz

„Szabadság” nyomda
József kir. hg.-u. 16.

Veszek cukrot, mézet, lisztet, vaját, olajat, zsírt, mákot, tojást, tejterméket
Drexler cukrasz., Kossuth-u. 6

SZINHÁZ

Egy bo'ond százat csinál

„Zenés bolondság” olvassuk a színlapon a cím alatt és úgy érezzük, a műfajmegjelölés valóban találó. Ebben a fajtában mindenesetre kedves és szórakoztató.

Rajz Jancsi viszi a darabot, — az ő személye köré van építve a bohózat sikere. Ötletes, humoros, mintha ezer keze és lába lenne, — az ő kedvéért szívesen elnézzük a gyengébb pontokat is. Nagy Béla rokonszenves, kellemes bonviván, egyetlen hibája, hogy kissé modoros. Suli Manyi ismét bebizonyította, hogy pesti színpadra való szubrett. Mellette Gencsy Sári is kezd bejelönni a színjátszásba; játékában még sok hiba van, de határozottan van rá remény, hogy színésznő lesz. Hangja mindenképpen alkalmassá tenné a primadonna szerepkörére. Epizód-szerepében egyéni és szórakoztató volt Szabó Samu. **H. F.**

A Városi Tüdőbeteggyógyászati Intézet rendelőjét a szülészeti klinika Röntgen-utá-
zetében folytatja. Házassági és egyéb ipari stb. szűrővizsgálatok sz. rda és sz. rmbati napon délelőtt fél tizenkettőtől fél kettőtől, egyéb betegvizsgálatok hétfő, kedd, péntek délelőtt fél 12-től fél 2-ig eszközöltenek. Tüdőtörlések hétfőn és pénteken ugyan-
ebben az időben.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség honokkerti csoportja ma délután 2 órakor a kerestelepi olvasóköriben műsores teadélután rendez. Utánna 6 óráig tánc. Szeretettel várunk mindenkit.

A Demokratikus Ifjúsági Szövetség nyelvianfolyamokat hirdet kezdőknek. Tanulni lehet az orosz, angol és francia nyelvet. Tanfolyamvezetők: dr. Kéry László, dr. Kovács Ferenc és Ágoston György középiskolai tanárok. A tanfolyamok március 15-től kezdődnek. Havi tanláj 10 P. Érdeklődők jelentkezzenek a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség Bika-épületbeli helyiségében. József kir. herceg-utca.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség sportszervezte értesíti Debrecen sportoló ifjúságát, hogy a sportmunkát megkezdte. Aki a szervezetben működni akar, jelentkezzen hétköznapiokon a MADISz helyiségében (Bika-szálló I. em.) d. u. 2-től 4-ig.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. TARISKA ISTVÁN

Szerkesztő: RADÓ ISTVÁN.

Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat közforgatópén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.
Felelős nyomdaigazgató: Mónes János.

Csokonai-színház

Szombattól, márcis 3-7-ig

Egy bolond százat csinál

Zenés bolondság 3 felvonásban
Előadás kezdete fél 4 órakor
Telefonjegyrendelés: 110.

Egy-kétszobás, konyhás bútorozott lakást keresek, esetleg bútor nélkül is.
SZECHENYI-UTCA 22

Uj férfi- és nőiruha-
neműt a legmagasabb napiárban vesznek

FRIEDMAN
CSOKONAI-UTCA 3

Veszek és eladok

szoba-, konyhabútor, rekamié, fotelek székeket, szőnyeget, férfi- és női bundakabátokat, férfi- és női ruhaneműket, író- és varrógépet, gramofon-csereket.

MEZEI GYULA

József kir. hg.-utca 50.

Húsiparosok figyelmébe!

BELSZERVEK

Fej, láb, paca, stb., naponta bármely mennyiségben kaphatók a városi közbiztonságban. Ár minimális.

APRÓHIRDELTÉSEK

ALLÁS

Egy komenciós vagy bentkocsizos család felvétetik. Pozsonyi-ut 27. 673

Adler irógép, jókarban lévő eladó. Domb u. 11. 682

Nyugdíjas ember téglagyári gyárveze ő, felügyelői, téglaégetői vagy a uszti állást szak tudással vállal. Értekezni lehet Kossuth utca 29. sz. házmeisteri lakásban. 680

Nem nagy igényű, egyszerűen özevegyszerrel tisztított, kényelmes, házvezetőnek azonnali beépítésre keresek vidékre. Cím a kiadóban. 752

Házvezető, vagy mindenek szakácsnőt felvétetik. Csapó-u. 22. festéküzet. 753

Bejárónőt egész napra felvesszünk. Batthyány u. 1. Vendéglő. 763

Feladónyos kertész keresek. Értekezni Hatalas-utca 7. 766

Pestről érkezett angol nőiszabász elhelyezkedést keres. „Bévaros” jellegre a kiadóba. 809

Fiatall géptechnikus, műszaki rajzoló, elengedhetetlenül keres. „Még-biznát” jellegre. 779

Jólétező fiatal mindenest felvesszünk két személynél Hajduszentlőrinc. Jelentkezés Bethlen utca 68. Ménes. 780

Fogtechnikus segédet vidékre felvesszünk, teljes ellátással, magas fizetéssel. Cím a kiadóban. 814

Főznetudó mindenek azonnali felvétetik. József kir. hg. 26. 815

Ragasztó felvétetik. — Monár cipőiparvezető keres. Kigyo u. 37. 7

Konvenció kocsis fiát felvétetik. Miklos-u. 32. 12

Asztalossegédet és gyárimunkást felvesszünk. — Lakást adunk. Gebauer-utca 10. 13

Közeli 6 holdas gyümölcsös részben munkást keresek, ki állandóan ott lakik. Jozse kir. hg u. 43. 34

Hazz-zenezeket felvesszünk Danczingör. 12-ig szecsenyi u. 1 b. 72

Hölgyfodrász szalonban tanulóleány felvétetik. Komáromi-utca, B.ka bérház. 80

Perfekt gyors- és gépjármű keres a Nemzeti Színház, Batthyány-u. 9.

Ruró János és Konvári Mihály gumócs- és bogárcserzők március elejére állást keresnek. Nyirácsád, Szabolcs m. 281

Szabódmajoros keresetük. Értekezni Nagyvásár-utca 9. 93

Jórunkás kerékgyártás gépet felvesszünk. — Bicsky Gyula kerékgyártó, Létai-ut 15. Nyilastelep. 463

Egy szőlőmunkást keresek szabolcsországi lakással. Értekezni Német utca 3. 688

LAKÁS

Kétszoba, konyhaszobával, központi lakásom annak, aki a ráfizetett költségeket megfizeti. József kir. herceg-u. 50. Mezei G. 7

Ölcsőbéri 2 szoba, konyha központi lakásomat elcserélem két szoba, előszobával központi lakással 80 P lakbérig. Értekezni Piac-u. 63. Házfelügyelőnél. 731

Egy kovácsműhely kiadó. Szoboszlói út 4. 764

Szoba, konyhaszobával, központi lakásom. — Oroszlav-ut 22. 774

Két szobás lakást keresek a központi lakás felvétetik díjazok. Cím a kiadóban. 738

Három szobás lakást keresek a központi lakás felvétetik. Cím: Megyélő patika.

Magános urien bérkeresek a központi lakás felvétetik díjazok. Cím a kiadóban. 778

Bérlőket vagy nagy bérleti díjat kérésre felvétetik. — Maga: dohán jövedék. Bővebb felvilágosítást a debreceni dohán gyárban. Telefon: 48 vagy 50.

Kádársegédek állandó alkalmazására, katonai felmentéssel felvesszünk. Nap-u. 4. 749

Teljes ellátással és fizetéssel takarító legényeket felvesszünk a sebészeti klinikára. 731

EGYEB

Veszek szobafestőszer számot, edényeket anyagot. — Hivatalos megyék. Oroszlán-Veres u. 4. 650

Matematika, fizika instrum. állást garanciával vállaló szobát keresek. Körmendy, Bercsényi-utca 30. 688

15 hold föld Fancsikáéké. — Hébe vagy felesbe kiadó. — Erkezes Létai-ut 11. 597

Egy zománczott fűzőkád eladó. Felegyházi Tamas u. 33. 704

Kiadó 6 hold föld a konyha és kertet is alkalmas. — Közvetlen, villamos megálló. Buncsi-utca 11. szám. 720

Pima állapottban lévő zománczott fűzőkád eladó. — Erkezes Létai-utca 11. szám. 720

Könnvű kocsi, 4 malac, 1 borjú és borshord k eladók. Péterfia-utca 29. V

Fonóokka a landóan kapható Hadas József esztergályosmesterénél. — Ha, dub szőrmény. 771

Felkerem mindazokat, akik férjemet, Gere Lászlóval tudnak, vagy esetleg vele szolgáltak, táborj száma A. 431 volt tudásuk lehetőségét Hajduszentlőrinc. Batthyány-u. 657. sz. platt. 772

Eladó egy hasaskecske és egy hasaskecske nyulkecske. Kincseshegy, Kálmánhegy u. 10. 775

P. 41761. számú kerékpár tulajdonosát keresem. Csemete-u. 13. 6. ajtó. 744

Cipőfőzővarrógép eladó. Konyok étea 6. 763

A Kismacson 10 hold föld tele-munkára kiadó Erdelódnál Otmalom-u. 7. sz. 757

Angolul, franciául tanítók. Cím kiadóban. 769

Uj és jókarban lévő ruhaneműt veszek. — Takács Gizella, Piac-u. 40. 760

Lovát veszek. Köntöskert. Kass-u. 11. 733

Feherneműt, 88 as női-cipőt veszek. Ugyanott szerektanulást felvétetik magas fizetéssel. Tóth-utca u. 25. 736

Ha, duszoboszlón Tokai utca 11. sz. ház eladó. — Jó buzatermésű föld. — Jó terít. ruhaneműt adunk. — Erkezes Létai-utca 11. sz. 72

Angora és gyapjufonást vállaló k. Faragó u. 11. 699

16 hold tanyás föld felvétetik. — Értekezni lehet Kürtös utca 19. sz. Huszariaktanya hátamagot 732

Keresem fiamat, Kovácsi Jánost és Kovácsi Mihályt, akik Nagyváradról a szomszédos országokba menekültek, aki tud róluk értesítsék aggódó szüleit. — Kovácsi Jánost Nagyléán, Baross-utca 802. szám. Bismarck-utca. 751

Illés János nagyon kéri ismerőseit, hogy aki tud róluk, akiket Dunaszentgyörgyön 1944. évi július 2-án a német katonák elcsúszták, értesítsék. — Debrece, Körmendy Mihály-utca 5. 810

Veszek egy lovat és egy lovast. — Árpád-ter 48. Kissi: 6. 724

Feb. 22-én, (csütörtök.) született András Gyula 23. szám alól elvitték „Lyra” nevű jeltáncosnővel, aki a Magyar Nemzetnél dolgozott, aki tud róluk, hogy hova szálltak, értesítsen juttatni. — Erkezes Létai-utca 11. sz. 721

Keresem fiamat, K. Szabó Imrét, M. 908. tábori száma volt, aki tud róla értesítse aggódó édesanyját. — Hajduszentlőrinc. Szabó Sándorné, Batthyány-u. 557. sz. alatt. 771

Horváti Elek hajdusoboszlói lakos keresi P. sz. lakó családját, Vilmos császár-ut 35. sz., l. e. 18. ajtó alatt laktak, kéri mielőbb adjanak életjelt magukról. 773

Sertést, szarvasmarhát a legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós utca 43. 31

Megvételre keresek duplaágyterítőt alátéttel vagy a nélkül, függő yóket és karkötőt. — Cs. u. a, Piac utca 7.

Elveszett Ondód, Fávadűlő 30. sz. alól egy herét, 2926 DV jelzésű, írott TI bílyogó, nyomra vezető magas jutalomban részesül. — Ertesítést Törös Istvánnal Jókai-u. 42. sz. alá kérek. 770

Aki Vilmos császár krt 3. alól ruhaneműt, bútor, vagy bármilyen tárgyat lát, s odaátassa vissza Széchenyi u. 15. alá. F70

Keresem azt a két bajtársat, akik tudnak arról, hogy Bősörmenyi Zoltán utasvezető Monorán fogászatot vezetett, Faragó örmester gépkocsijával. — Nagy n keresem értesítsék aggódó szüleit. Cím Egyetemi klinikai gépház, Debrecen. Bősörmenyi Gábor. 28

Napraforgó felesbe szedése kiadó. — Lucerna-utca 11. Kismacs, Jászbor-tanya. 768

Keresem Debrecenből Kis Zoltánt Polgári Erzsébetet felesével. — Bökényi (y) győri mentek, aki tud róla értesítse aggódó édesanyját. — Facsirt-utca 18. 768

Janka Zoltán, Gábor Gál János mo nántanulót keresik szülei. — Ertesítést ker Janka Szabó, Gál Mihály Nagyléán. 813

Bombasérült épületek eladó. — IV. Bocskai téri bérház II. 6. 815

Mezőgazdasági — ha nyomára ve et Podkötív Genossenschaft cégjelzésű zongorámnak. — Rövid barna. Cím Postafiók 159. 765

Keresem fiamat, Nagy Gyulát, aki Nagyléánól szepiemberben a leventékkel elment, aki tud róla értesítse aggódó szüleit. — Nagy Gyula Nagyléán lakásán Hunyadi-utca 784. sz. Bismarck-utca. 762

Kiadó Ondód Piac-dűlő 11. sz. 20 holdas tanyásbirtok felében is. — Értekezni Teleki u. 3. 808

Fehér Setnyel mély gyerekkocsi eladó. Péterfia-utca 31. Tóthné. 767

Ki tud róluk? Bősörmenyi Gábor repülőörvezetőről, aki 1944 okt. első hetében indult el a yirogházáról Dunántúlra csapattestével, és Bősörmenyi Zoltán utasvezetővel, aki tehergépkocsioszlóppal indult Debrecenből Angliába. — Ertesítse aggódó szüleit. Cím Bősörmenyi Gábor, Egyetemi gépház, Debrecen. 27

Keresem leányomat, Kovács Rozát, aki lakott VII. ker. Nelelejtis utca 27-29. l. em. 14. ajtó. Budapest. — Ertesítsék aggódó szüleit Kovács Pétert B.-ujvaros; Kossuth utca 77. 729

Biau József Budapest, Népszínház-utca 22. Ertesítsem szüleit, hogy Debrecenbe vagyok. Cím: Péterfia-utca 29. 81

Bundát készít hozott anyagból. Nyers bárny- és jubbort vesz. Kikészít felébe is. Katona Vilmos szűcs-mester, Simonffy-u. 2. sz. 81

Elveszett Nagycsere 152 szám alól D. V. 1391 számú herélt pejsikó. — Ismerője: — felhívja a honlapon. Nyomra vezető 200 pengő jutalomban részesül. — Braun Andor, Csapó utca 18. 664

Selym- és pécet, szemfedél gváriásra alkalmas, igazolt utajdonostól megvétele. — Cím: Genaer temetkezési vállalat. 803

Három darab lőszormatrac eladó. — Ró herme-utca 34. sz. 87

Rézgálicot, darabosat adok szalonáért. — 1 kg rézgálic 1 kg szalonna. — Iskola-utca 8. 89

Üzenet Székesfehérvárra. — özv. Paul Bernének. — Elek, jól vagyok, március végén par nap szabadsgra otthon lesz. — Mindenkit szeretettel csókolok. — Antal szűcs, Berettyóújfalú. 95

Barabás Zsigmondot keresem, aki lakott Montu erceves utcán. — Okveten jöjjön el Dobrosi Károly Debrecen, Homokkert, Fuzára-utca 5. 865

Gépszjű pénzért, zsírt, lisztért vagy bármilyen élelemért veszek. — 10 fnt 24 cm fűzőjű 20 fnt 12 cm, 20 fnt 10 cm. — Ajánlatok. — kérem Iskola-u. 8. sz. alá. — Almásy. 88

Egy ó fejstehén eladó. — Görgény-utca 1. sz. 90

Keresem dr. Benkő Győgyöt és dr. Döbrenyev önt, pecsi klinikai orvosokat és B. rakonyi Géza mozgásvezetőt. — (écs, Kassa u. 13. sz.) — Aki tud róluk, értesítse Benkő Sándor gy. gys. vez. — Derecske Bihar m. vagy „Néplap” szerkesztőségét, Debrecen. 45

Kiadó föld, 21 és fél hold felébe. — Macs 3. sz. 5 km. — méter, köves unál. — Bundi-u. 7. 3

Keresem fiamat, Nagy István repülőörvezetőt, tábori postaszáma 1-775. — és a nek feleségét Kóssa Irént. — Aki tud róluk, értesítse aggódó szüleit. — Debrecen, Szávai Gy uca 3. 91

Angoraszórt, gnyapjút és fonalat legmagasabb napi áron veszek. — Szigligeti utca 14. 92

Egy fejstehén eladó. — József kir. herceg-utca 43. szám. 35

Egy pár új 38-as fűző cukorér. — vagy mézért elc. — rélem elegendő pénzért elc. — Nyomtató-utca 15. 672

Angol, orosz és gyors írtanóanyag kezdődik 5 ón d. u. 3 órakor. — Cigányosan és angolul is meg tud tanítani. — laiók. — Árpád-ter 44. 692

Rézgálicot, ajtó, ablak vasalást veszek. — Lorántffy utca 19. 718

Veszek zsákszőveget, zsiniget, hevedert, szegőt, rugót. — Major, Péterfia-utca 26. szám. 418

Nyersgyapjút veszek. — Lorántffy-u. 19. 717

Olajfűtőt és darálómalmot készpénzért azonnal vennék. — Cím a kiadóban. 549

Üzlethelyiséget keresek, megosztva is megfelelő. — Rongáltat saját költséggel helyreállítok. — Reális üzlethez komoly tőkével társulok. — Megkereséseket: „Komoly kereskedő” jellegre a kiadóba kérek. 16

Modern stílusú antik bútorok, rekamiék, egész és fél háló, íróasztalok, nemes, perzsa- és kókusz szőnyegek, hó- és sárcipők nagyválasztékban az Ingóságközpontban. — Ugyanott mindennemű tárgyak vétel (Püspöki-palota, Nagytemplommal szemben.)

Rekamié és mindenféle kárpitosáru kapható. — Major Sándor, Péterfia-utca 26. szám. 417

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat, minden mennyiségben. — Juhász, Hatvan-utca 29. 503

Használmunka békebeli pamutból foszlány st. — poló, műrostmentes, kiadós. — 3 van. — Favrójt, Csapó 24. 865

Mozaiklapok, Ahol. — lemezek, fűrészforgácsal kapható a Debreceni Műgyárnál. — Fűrdő-utca 2.

Szappanalkaló zsíradékot szappanra becserélek. — Nagy szappanos. — Berec-utca 3. 770

Ernyő-klinika megnyit javításokat a legolcsóbban, rossz ernyőket vaszék, Nyomtató-u. 20. sz. 746

Eladó kis családi ház, kétszáz kvadrát telken. — nyagott 54 fűzők angolnyulkecske, önműködő Szentpál utca 5. sz. Bőrgyár mellett. 730

Kiadó Ondód, Gál-dűlő 18 hold tanyásföld elc. — be. — Értekezni Timar-utca 42. sz. 755

Ondódon, Piac dűlőben 12 hold bérbe vagy felébe kiadó. — Lovakat adhatók műveléshez. — Varga 40. 33

Barna földmőrlő Mátészalkán ól vannak. — Keresem családomat, tudassák hol vannak. — Jöj jetelek haza. — utiköltséget itt fizetem. — Aki tud róluk kérem tovább adni. — Ertesítést a lent címre: — Barna földmőrlő. 713

Szabó téglapész és neje es Juli a Mátészalkán jól vannak. — Vámosi vőme. — és családját keresem. — Jöj jetelek haza, utiköltséget itt fizetem. — Kérem tovább adni. — Ertesítést a lent címre. 714